

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15Csp/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123307472
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Jažembovský
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:6123307472.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9 15Csp/63/2023

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Jažembovským v právnej veci žalobcu: A. B. B., C., B. B. D., D. XX, E.: XX XXX XXX, proti žalovanému: C. F., nar. XX.X.XXXX, bytom G. – A., H. XX, o zaplatenie 26.628,10 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

8 15Csp/63/2023

I. Žalobu z a m i e t a v časti o zaplatenie 26.996,85 eur spolu s úrokom za úver 6,69 % ročne spolu vo výške 7.042,51 eur, s úrokom z omeškania 5 % ročne od 15.1.2021 do 5.12.2023 spolu vo výške 3.901,57 eur.

II. Vo zvyšnej časti konanie z a s t a v u j e .

III. Žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

6 15Csp/63/2023

1. Žalobca sa žalobou/návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným na upomínací Okresný súd Banská Bystrica domáhal uloženia povinnosti pôvodne dvom žalovaným – žalovanej 1/ I. J., nar. XX.XX.XXXX, a žalovanému 2/ C. F., nar. XX.X.XXXX, uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi istnu 28.890,27 eur, úrok 6,69 % ročne zo sumy 26.628,10 eur od XX.X.XXXX do zaplatenia, ako aj úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 26.996,85 eur od XX.X.XXXX do zaplatenia; s tým, že plnením jedného zo žalovaných v uvedenom rozsahu zaniká plnenie druhého žalovaného. Tiež žiadal priznať náhradu trov konania.

2. Uviedol, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanou 1/ uzavretá Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 4.3.2024 a Dodatok č. 1 k tejto zmluve zo dňa 7.4.2014, v súlade s ktorou žalobca poskytol žalovanej medziúver 29.500 eur. Žalovaná 1/ sa zaviazala splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami po 218,32 eur, ktoré bola povinná uhrádzať na účet stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 38,10 eur, 6,69 % ročne úroky za medziúver vo výške 164,47 eur a poplatok za poistenie 14,75 eur. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia preúčtoval na účet medziúveru len časť zodpovedajúcu úroku za medziúver a poplatku za poistenie, v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V. bod 5.3 zmluvy. Splátky boli splatné k 15. dňu mesiaca. V súlade s čl. I., V. a VI. zmluvy ú úvere žalovaní sa zaviazali platiť poplatok za poistenie pravidelnými mesačnými platbami vo výške 14,75 eur. Žalovaná 1/ prehlásila

a svojím podpisom potvrdila prijatie do poistenia ako poistená osoba. Žalovaný 2/ prevzal ručením na seba zodpovednosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník. C. F. zomrela pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti dňa 22.12.2017.

3. Žalovaná 1/ porušila zmluvne dohodnuté podmienky a úver prestala riadne a včas splácať. Listom zo dňa 12.11.2020 ju žalobca vyzval na doplatenie omeškaných splátok, pričom ju zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Toto upozornenie bolo zaslané aj žalovanému 2/. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca listom dňa 14.1.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Nakoľko žalovaná 1/ nespĺnila dlh ani napriek písomnej výzvy v dostatočnej lehote, vznikol žalobcovi nárok domáhať sa splnenia dlhu aj od žalovaného 2/ ako ručiteľa, ktorému uvedené listy žalobca rovnako zasielal na vedomie. Žalobca listom zo dňa 10.2.2023 vyzval žalovaných na plnenie, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili (Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 12.11.2020, doručenky; Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 14.1.2021, doručenky; Predžalobná výzva na zaplatenie dlhu z 10.2.2023, doručenky).

4. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru žalobca zaúčtoval nasporenú sumu 2.871,90 eur so sumou poskytnutého medziúveru 29.500,- eur, čo predstavuje po započítaní 26.628,10 eur (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (14.1.2021) predstavuje 28.890,27 eur, pričom pozostáva z istiny 26.628,10 eur, z nezaplatených 6,69 % ročne úrokov za medziúver zo sumy 29.500,- eur do 14.1.2021 spolu vo výške 1.893,42 eur a z nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 368,75 eur. Žalobca uviedol, že žalobou neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov za upomínanie ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 200,- eur, ktoré boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy k 14.1.2021 v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (29.090,27 eur – 200,- eur = 28.890,27 eur, t. j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa Výpisu z účtu medziúveru). Dodal, že požadovaním predčasného splatenia úveru úverová zmluva nezaniká, žalobca úročí istinu dohodnutým 6,69 % ročne úrokom za úver a zároveň istinu s nezaplatenými poplatkami ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti 5 % ročne úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 15.1.2021). V súvislosti s nárokom na úrok za úver po vyhlásení splatnosti žalobca poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 a sp. zn. 5Cdo/42/2020.

5. „Upomínací“ súd Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp. zn. 40Up/797/2023 zo dňa 28.7.2023 vyhovel návrhu žalobcu; s tým, že plnením jedného zo žalovaných v rozsahu jeho plnenie zaniká povinnosť plniť ostatných. Nakoľko sa ho však nepodarilo riadne doručiť žalovanému 2/, pričom žalobca podal návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz bol ex lege zrušený a vec bola postúpená tunajšiemu súdu (§ 10 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.). Vo vzťahu k žalovanej 1/ predmetný platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť.

6. Žalovaný 2/ (ďalej už len žalovaný) v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva. Je starobným dôchodcom, poberá dôchodok, nemá iný príjem. Nemá vlastné bývanie a ani majetok, ktorý by predal. Je mu ľúto, že nemá ako splatiť úver, ktorý sa zaviazal uhradiť ako ručiteľ v snahe pomôcť.

7. Žalobca v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k žalobe (replika) uviedol, že žalovaný neuplatnil žiadne prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, z ktorých by vyplývalo, prečo žalovaný nárok žalobcu neuznáva v celom rozsahu. Dodal, že rozumie, že žalovaný môže byť v zlej sociálnej a finančnej situácii, uvedené ale nemá vplyv na uplatnený nárok žalobcu. Preto na žalobe ako dôvodnej trvá.

8. Žalovaný v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu (duplika) uviedol, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, je starobným dôchodcom, aj s dôchodkom manželky má dôchodok spolu 600 eur, iný príjem nemá. Nemá vlastné bývanie ani majetok, ktorý by predal. Platí nájomné 300 eur. Je mu ľúto, že nemá ako splatiť úver, ktorý sa zaviazal uhradiť ako ručiteľ v snahe pomôcť.

9. V podaní došlom súdu dňa 6.9.2024 žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní dňa 11.9.2024 s poukazom na hospodárnosť konania. Súhlasí, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, nakoľko má za to, že všetky potrebné skutočnosti vyplývajú z predložených listinných dôkazov a osobná účasť žalobcu na pojednávaní v uvedenom zmysle nie je nevyhnutná. Poukázal zároveň na skutočnosť, že dňa 5.12.2023 bol v Obchodnom vestníku č. 231/2023 na majetok dlžníka/

žalovaného 1/ I. J. vyhlásený konkurz pod sp. zn. 1Odk/115/2023. Žalobca si svoju pohľadávku prihlásil do konkurzného konania nasledovne: istina v sume 26.628,10 eur, nezaplatené poplatky za poistenie v sume 368,75 eur, nezaplatené 6,69 % ročne úroky za úver v sume 7.042,51 eur, nezaplatené 5 % ročne úroky z omeškania v sume 3.901,57 eur. Z uvedeného dôvodu „žalobca berie žalobu späť v časti príslušenstva do zaplatenia“. Navrhuje, že súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 26.996,85 eur spolu s úrokom za úver 6,69 % ročne spolu vo výške 7.042,51 eur, s úrokom z omeškania 5 % ročne od 15.1.2021 do 5.12.2023 spolu vo výške 3.901,57 eur, ako aj trovy konania.

10. Súd konštatuje, že návrhom na vydanie platobného rozkazu/žalobou je uplatňovaný nárok zo spotrebiteľskej zmluvy; čo uviedol/potvrdil aj samotný žalobca v predmetnom podaní.

11. Súd vo veci vykonal pojednávanie dňa 11.9.2024, bez účasti žalobcu (ospravedlnil neprítomnosť) a žalovaného, na ktorom vykonal dokazovanie. Postupom podľa § 204 CSP vykonal obsah spisu, resp. listín, ktoré boli stranami predložené, protistrane doručené, pričom ich obsah nebol spochybnený. Ide o: podania strán a listinné podklady k nim priložené, konkrétne zmluva o úvere č. I. 10 a nasl., VPP č. I. 16 a nasl., sadzobník č. I. 21, amortizačná tabuľka č. I. 22 a nasl., dodatok č. 1 č. I. 24, súhlas s poistením č. I. 26, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti č. I. 27, 28 + doručenky č. I. 29, 30, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. I. 31, 32 + doručenky č. I. 32, 33, predžalobná výzva + doručenka č. I. 34, 35, výpis z účtu zosplateného medziúveru č. I. 37 a nasl., výpis z účtu stavebného sporenia č. I. 40 a nasl.

12. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané tvrdenie žalobcu, že žalobca uzavrel s pôvodnou žalovanou 1/ zmluvu o úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 4.3.2014 a dodatok č. 1 k nej zo dňa 7.4.2014. Na jej základe bol pôvodnej žalovanej 1/ poskytnutý medziúver vo výške 29.500,- eur. Uvedené nebolo sporné medzi stranami, poskytnutie uvedených prostriedkov pôvodnej žalovanej 1/ žalobca nenamietal, samotná pôvodná žalovaná 1/ nepodala proti vydanému platobnému rozkazu odpor (a tento voči nej nadobudol právoplatnosť). Žalovaný 2/ prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník – pôvodná žalovaná 1/.

13. Svoj nárok uplatnený v aktuálnom konaní žalobca skutkovo vymedzil tak, že so pôvodnou žalovanou 1/ uzavrel úverovú, na základe ktorej poskytol pôvodnej žalovanej peňažné prostriedky; žalovaný 2/ prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník, t. j. pôvodná žalovaná 1/. Následne dlžník – pôvodná žalovaná 1/ poručila zmluvné podmienky a úver prestala splácať riadne a včas. Listom zo dňa 13.11.2020 ju žalobca vyzval, aby doplatila omeškané splátky, zároveň ju upozornil, že ak tieto nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom. Nakoľko omeškané splátky neboli dlžníkom doplatené, žalobca listom dňa 14.1.2021 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom.

14. Podľa § 37 ods. 1 Obč. zák., Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

15. Podľa § 53 ods. 9 Obč. zák., Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 546 Obč. zák., Dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

17. Podľa § 548 ods. 1, 2 Obč. zák., (1) Ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. (2) Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník.

18. Podľa § 565 Obč. zák., Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Aj keď vymedzenie konkrétnej splátky, pre omeškanie dlžníka s ktorou veriteľ zvažuje možnosť uplatnenia práva zosplatiť úver, vo výzve – upozornení na zosplatenie dlhu neukladajú normy v ust. § 53 ods. 9, § 565 Obč. zák. expressis verbis, ide o bezpodmienečnú náležitosť takejto výzvy

- upozornenia. Jednoznačne totiž požiadavka na také vymedzenie vyplýva z účelu predmetného upozornenia, ktorým je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorou splátkou je v omeškaní a zároveň/ predovšetkým pre omeškanie s ktorou (tou istou) splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva predčasne zosplatiť dlh. Spotrebiteľ na základe tejto informácie môže predmetnú dlžnú splátku uhradiť v určenej lehote a tým sa vyhnúť vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu/strate výhody uhradiť dlh v splátkach.

20. V súdenom prípade žalobca v listine dat. 12.11.2020 označenej ako Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti (ďalej aj len Upozornenie), adresovanej dlžníkovi i žalovanému, oznámil, že „dňa 30.11.2020 Prvá stavebná sporiteľňa, C., ...vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko napriek zaslaným výzvam do dnešného dňa nedošlo k uhradeniu vkladu na účte stavebného sporenia, resp. omeškaných splátok úrok z medziúveru, vrátane splátky za mesiac november 2020 spolu vo výške: účet stavebného sporenia: celková výška úrokov z medziúveru, resp. celková výška vkladov spolu: -1289,45 eur,-...; V prípade, že do uvedeného dátumu, t. j. do 30.11.2020 nedôjde k úhrade, bude Vám zaslané Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru... s vyčíslením celkovej dlžnej sumy (cca -28683,17 eur).“

21. Súd konštatuje, že v predmetnej výzve – Upozornení nie je označená, špecifikovaná konkrétna splátka, s ktorou je dlžník-spotrebiteľ v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou veriteľ-dodávateľ zvažuje uplatnenie práva podľa § 565 Obč. zák.; ani to z predmetnej listiny nevyplýva, resp. nie je to z nej možné vyvodiť. Veriteľ v nej poukazuje na omeškané splátky úrokov z medziúveru, vrátane splátky za mesiac november 2020 (splátka za mesiac november pritom bola splatná až 15.11.2020, Upozornenie je datované 12.11.2020), zároveň je vyčíslená celková výška úrokov z medziúveru, resp. celková výška vkladov „spolu: - (mínus) 1289,45 eur. Vzhľadom na výšku v úverovej zmluve dohodnutej splátky 217,32 eur (tvrdenie žalobcu; vyplýva aj z Dodatku č. 1 k Zmluve o úvere) je zrejme, že Dlžná suma presahuje výšku jednej pravidelnej splátky; navyše je v uvedenej sume zahrnutá zrejme aj splátka za mesiac november 2020 splatná až 15.11.2020.

22. Tým, že veriteľ-žalobca v predmetnej výzve – Upozornení neoznačil konkrétnu splátku, v súvislosti s omeškaním s ktorou zvažoval uplatnenie práva zosplatiť úver, znemožnil dlžníkovi (pôvodnej žalovanej 1/) efektívne odvrátiť hrozbu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

23. Súd zdôrazňuje, že v prípade označenia konkrétnej splátky v upozornení veriteľa na možnosť zosplatenia dlhu (v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák.) nejde o „formalitu“, resp. akúsi jeho bezvýznamnú obsahovú náležitosť. Naopak, ide o pre dlžníka významnú informáciu, keďže na jej podklade môže následne činiť také kroky, ktorými odvráti hrozbu, že sa jeho dlh stane naraz splatný. Je zrejme, že zosplatenie (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti) dlhu/úveru môže zásadným spôsobom ovplyvniť ekonomickú situáciu dlžníka. Preto je dôvodné trvať na riadnom plnení (informačných) povinností veriteľa voči dlžníkovi v procese zospláťovania úveru dlhu v spotrebiteľských vzťahoch).

24. V uvedenej súvislosti súd poukazuje na povahu upozornenia veriteľa na zosplatenie dlhu v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. ako právneho úkonu – že ide o jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi. Osobitne s dôrazom na jednostrannosť predmetného právneho úkonu, t. j., keďže nejde o prejav vôle oboch strán, ktorému by predchádzal dohodovací proces, je nevyhnutné, aby bol dostatočne určitý (náležitosť prejavu vôle veriteľa; § 37 ods. 1 Obč. zák.); len vtedy totiž môže plniť zákonom predpokladaný a sledovaný účel.

25. Veriteľ v upozornení na možnosť zosplatenia dlhu adresovanom dlžníkovi uvedením konkrétnej splátky (a jej výšky), s ktorou je dlžník v omeškaní a v súvislosti s omeškaním dlžníka s úhradou ktorej zvažuje veriteľ využiť právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru, dáva dlžníkovi možnosť túto splátku dodatočne uhradiť v príslušnej lehote a vyhnúť sa tak vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu, resp. strate výhody splátok. Teda dlžníkovi - spotrebiteľovi stačí, ak uhradí predmetnú konkrétnu jednu omeškanú splátku (prípadne jej časť, ak je v omeškaní len s jej časťou), a tým sa vyhne tomu, že veriteľ vyhlási mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru (pre túto splátku); resp. veriteľ tak stratí právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru pre omeškanie spotrebiteľa s úhradou predmetnej splátky. To je účel, zmysel, „pointa“ upozornenia dlžníka na možnosť zosplatenia dlhu.

26. Uvedená situácia je zásadne odlišná od situácie, aká nastala aj v súdenom prípade, a totiž, že veriteľ-žalobca vyčíslil/ celkovú výšku omeškaných splátok, resp. splatného dlhu (pohľadávky), a jej zaplatením podmieni/ nevyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Je teda zásadný rozdiel medzi tým, či dlžník má uhradiť len omeškanú splátku, pre ktorú veriteľ zvažuje do budúcnosti vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu, a ktorú veriteľ v upozornení na možnosť zosplatenia dlhu konkrétne označí, a na druhej strane tým, že veriteľ vyčíslil v upozornení na možnosť zosplatenia celý dovtedajší dlh a núti dlžníka-spotrebiteľa

pod následkom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dlhu zaplatiť celý tento omeškaný dlh. Naposledy označený prístup nie je správny, resp. nie je v súlade s ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., so zmyslom, účelom právnej normy v ňom vyjadrenej (ktorým je, ako už súd vyššie uviedol, efektívna možnosť dlžníka vyhnúť sa zosplatneniu dlhu tým, že v príslušnej lehote uhradí konkrétnu omeškanú splátku alebo jej časť; čoho podmienkou je vedomosť dlžníka o tejto splátke, aby mohol v platobných údajoch k eventuálnej úhrade uviesť, že úhrada sa vzťahuje k príslušnej splátke; a na to potrebuje dlžník poznať, pre omeškanie s ktorou splátkou veriteľ zvažuje uplatnenie práva zosplatniť dlh/úver).

27. V uvedenej súvislosti možno opätovne zdôrazniť, že veriteľ je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pre omeškanie dlžníka s konkrétnou splátkou a pri súčasnom dodržaní podmienok a lehôt v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. Pokiaľ neuplatní právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru v príslušných lehotách, také oprávnenie vo vzťahu k príslušnej splátke stráca; a prípadný nárok na úhradu takej splátky môže uplatniť „už len“ ako nárok na úhradu omeškanej splátky. Nemôže však úhradou takej splátky (resp. ostatných starších splatných a neuhradených splátok, prípadne poplatkov, úroku z omeškania a iných položiek) podmieňovať ne/zosplatnenie dlhu/úveru (v upozornení na možnosť zosplatnenia dlhu/úveru podľa § 53 ods. 9 Obč. zák.).

28. Na podporu svojich záverov súd poukazuje napríklad na rozhodnutie odvolacieho Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoCsp/61/2022 zo dňa 31.5.2023, v ktorom sa okrem iného uvádza: „Predčasné zosplatnenie úveru je právom veriteľa, v prípade spotrebiteľského vzťahu toto právo môže uplatniť za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Práve z dôvodu, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia k hociktorej omeškanej splátke), je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru. Preto z jednostranného právneho úkonu veriteľa musí byť zrejmé splnenie podmienok v citovanom ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle tohto ustanovenia vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru musí predchádzať upozornenie spotrebiteľa, ktoré je konštruované ako jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi, ktorým sa oznamuje, že na základe ich dohody uplatní svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky. Z obsahu tohto úkonu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok – uplatnenia režimu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, pretože dlžník je v omeškaní so zaplatením konkrétnej splátky. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže doplniť právny úkon. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná aj pre vyhodnotenie dodržania lehôt vyplývajúcich z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a aj s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročným celý dlh naraz. Opodstatnenosť správnosti uvedeného právneho názoru je podporená aj komentárom k ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka z vydavateľstva C.H.Beck od autorov Marek Števec a kol. – Občiansky zákonník I, 2. vydání, 2019. ...“.

29. S poukazom na vyššie uvedené obsahové nedostatky listiny výzvy – Upozornenia (v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák.), resp. jej neurčitost' ako právneho úkonu, hoc zaslanej do sféry dispozície dlžníka aj žalovaného (doručenka č. I. 29, 30), v dôsledku ktorých tento jednostranný právny úkon veriteľa-žalobcu je absolútne neplatný, nemožno následné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru/dlhu listinou označenou ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dat. 14.1.2021 (č. I. 31, ďalej aj listina o zosplatnení), považovať za platné a účinné. Možno dodať, že hoc aj žalobca vo všeobecnosti poukazoval na viaceré výzvy adresované žalovanému pred zosplatnením, konkrétne tvrdenia a taktiež dôkazy o nich nepredložil (len ohľadom Upozornenia).

30. Nadväzne platí, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom žalobou uplatneného nároku a prislúcha mu aktívna vecná legitímácia. Z vykonaného dokazovania nevyplýva splnenie podmienok vyžadovaných ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. Riadnym nenaplnením postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Obč. zák. nemohlo dôjsť, resp. nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

31. Pre úplnosť, vzhľadom na okolnosť, že žalovaný nie je (priamym) dlžníkom z úverového vzťahu, ale je ručiteľom, súd konštatuje, že ručiteľ v zmysle vyššie cit. ust. § 548 ods. 2 Obč. zák. môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Teda aj žalovaný (spotrebiteľ) sa môže brániť, resp. mu môže byť poskytnutá ochrana pred veriteľom uplatneným nárokom v dôsledku neplatného zosplatnenia dlhu/vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Na uvedené nemá vplyv ani nadobudnutie právoplatnosti platobného rozkazu vo vzťahu k dlžníkovi – pôvodnej žalovanej 1/.

32. Vychádzajúc z prezentovaných úvah a záverov nakoľko žalobou je uplatňovaný nárok na základe skutkového tvrdenia žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktorá podstatná okolnosť však nebola preukázaná, súd žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol (výrok I.; v časti o zaplatenie 26.996,85 eur spolu s úrokom za úver 6,69 % ročne spolu vo výške 7.042,51 eur, s úrokom z omeškania 5 % ročne od 15.1.2021 do 5.12.2023 spolu vo výške 3.901,57 eur, čo bolo/ostalo predmetom konania po čiastočnom späťvzati žaloby žalobcom jeho podaním došlým súdu dňa 6.9.2024; viď bod tohto odôvodnenia týkajúci sa podania došlého súdu dňa 6.9.2024).

33. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby („v časti príslušenstva do zastavenia“, resp. vzhľadom na vyjadrenie nároku, o ktorom má súd po späťvzatí rozhodnúť – viď bod tohto odôvodnenia týkajúci sa podania došlého súdu dňa 6.9.2024) súd podľa § 145 ods. 2 CSP konanie vo zvyšnej časti (teda v tej, ktorú v ktorej súd nezamietol žalobu) zastavil (výrok II.). Keďže k späťvzati došlo pred prvým pojednávaním, súhlas žalovaného so späťvzatím súd ani nezisťoval (§ 146 ods. 1 veta druhá CSP).

34. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP (výrok III.). Žalobca bol v spore neúspešný (minimálne v prevažnej časti – zamietnutie žaloby), preto by bol inak povinný nahradiť žalovanému ako úspešnej sporovej strane jeho trovy. Súd však nemal zistené/preukázané žiadne trovy žalovaného vzniknuté v tomto konaní. Nadväzne, vychádzajúc z požiadavky procesnej ekonomie, súd bezprostredne rozhodol o trovách konania tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na ich náhradu.

Poučenie:

8

15Csp/63/2023

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.

V Martine dňa 11. septembra 2024

Mgr. Martin Jažembovský
s u d c a